

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин (№ 605)

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна економіка

(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 292 «Міжнародна економіка»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Міжнародна економіка»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна, заочна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

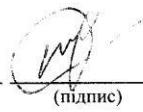
Харків – 2021 р.

Розробник: Попов О.С., доцент кафедри 605, к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

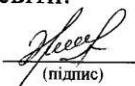

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин (605)

Протокол № 3 від «29» вересня 2021 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(наукова ступінь та вчене звання)
I.O. Давидова
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)
D.O. Бородікіна
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Попов Олександр Сергійович, к.е.н., доцент кафедри 605. Працює в університетіз 2009 року, останніми роками викладає наступні дисципліни:

для бакалаврів:

- економіка підприємства;
- міжнародна економіка;
- брэндинг;
- основи економічної теорії; для магістрантів:
- міжнародні стратегії економічного розвитку;
- економіка європейського союзу;
- управління економічним розвитком.

Напрями наукових досліджень: участь України у міжнародних економічних відносинах, методологія оцінювання участі країн у міжнародних економічних відносинах.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 6 семестр.

Обсяг дисципліни:

5 кредитів ЄКТС (150 годин), у тому числі аудиторних – 64 годин, самостійної роботи здобувачів – 86 годин.

Форми здобуття освіти

Денна/заочна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні роботи, семінарські заняття, доповіді за обраною тематикою, виконання індивідуальної роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Міжнародні економічні відносини, Міжнародна безпека України, Європейський союз і євроінтеграція.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Міжнародні економічні відносини (ч.2), Міжнародні економічні відносини (КР), Теорія і практика міжнародної торгівлі.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування теоретичних знань, умінь та практичних навичок угалузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

Завдання:

- вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку, методів аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності;
- набуття знань про регулювання міжнародних економічних відносин, міжнародну валютну систему, методологію міжнародних розрахунків, процеси міжнародної економічної інтеграції, набуття вмінь використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

1) загальні:

- здатність формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури, враховувати процеси соціально-політичної історії України у професійній діяльності;
- здатність навчатися та бути сучасно навченим;
- здатність математично оцінювати, обґрунтовувати прийняття рішень в сфері економіки, моделювати економічні процеси та прогнозувати ефективність результатів;
- здатність обґрунтовувати доцільність, аналізувати та оцінювати ефективність проведення економічної політики держави, враховувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності;
- здатність приймати ефективні управлінські рішення для досягнення поставленої мети щодо забезпечення сталого розвитку;

- здатність здійснювати аналіз і систематизацію інформації щодо стану і перспектив розвитку на національному та міжнародному рівнях;
- здатність володіти навичками презентації результатів власної роботи, наукового та практичного матеріалу;

2) фахові:

- здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції;
- здатність до абстрактного мислення щодо функціонування складних економічних систем;
- здатність демонструвати стійке розуміння особливостей функціонування середовища міжнародних відносин та моделей економічного розвитку;

- здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати та вміти адаптуватися до змін міжнародного середовища;
- здатність виокремлювати закономірності та характерні ознаки світогосподарського розвитку й особливості реалізації економічної політики;
- здатність демонструвати знання базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій і методів у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм;
- здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі;
- здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин;
- здатність відтворювати теоретичні знання щодо функціонування міжнародних економічних відносин;
- здатність визначати й оцінювати прояви економічної глобалізації та дисбаланси глобального розвитку;
- здатність розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;
- здатність до вивчення та прогнозування кон'юнктури зовнішніх ринків, розрахунку їх місткості, визначення прогнозних показників експорту, аналізу поведінки споживачів і конкурентів, а також конкурентного середовища;
- здатність здійснювати аналіз міжнародної економіки як системного комплексу взаємовідносин суб'єктів та процесів регіоналізації світогосподарських зв'язків із використанням сучасних інформаційних технологій.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища;
- досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;
- застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій;
- спроможність здійснювати аналіз факторів і показників розвитку міжнародної економічної діяльності України;

- здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати результативність їх функціонування;
- ідентифікувати, обговорювати та бути учасником ділових міжнародних організаційно-правових відносин, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;
- ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування середовища міжнародних відносин та моделей економічного розвитку;
- обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища;
- володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;
- підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі;
- застосовувати базові знання, аналізуючи теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин;
- застосовувати набуті знання щодо фактів, методів, правил і принципів функціонування МЕВ у конкретних практичних ситуаціях;
- здатність пояснювати основні причини та наслідки глобалізації світової економіки, обґрунтовувати головні причини участі держави у глобалізаційному процесі;
- здатність виявляти особливості регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному та міжнародному рівнях, системи методів, що застосовується, також досліджувати інвестиційну позицію України;
- здатність визначати стан і тенденції розвитку інтеграційних процесів економічні ефекти, що виникають у результаті міжнародної економічної інтеграції, аналізувати та оцінювати економічне, політико-правове, суспільно-культурне середовище країн, що виступають учасниками міжнародної інтеграції.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Міжнародна економіка»

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Теми практичних занять: ознайомлення з сучасним станом міжнародної економіки.*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*
 - *Анотація:*
Еволюція міжнародної економіки як науки. Об'єкт та предмет курсу. Загальна характеристика міжнародних економічних відносин. Методи та функції міжнародної економіки як науки та навчального курсу.
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2 години.*
 - Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Міжнародна економічна система

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Теми практичних занять: Сучасні тенденції світового господарства.*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*
 - *Анотація:*
Сучасний світ і середовище міжнародної економіки. Еволюція світового ринку та міжнародної економіки. Зміст міжнародної економіки. Структура міжнародної економіки. Рух міжнародної економіки: форми, напрямки, чинники. Матеріальні основи розвитку міжнародної економіки. Соціально-економічні основи розвитку міжнародної економіки.
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*
 - Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Національні економіки та їх взаємодія

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Теми практичних занять: відкритість економік країн світу.*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для*

перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.

- *Анотація:*

Систематизація країн світу за регіональною, організаційною ознаками та рівнем економічного розвитку. Економічно розвинуті країни світу. Країни з перехідною економікою. Національна економіка України: загальне та особливe. Країни, що розвиваються. Нові індустріальні країни. Механізми взаємодії національних економік країн світу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 4. Міжнародна економічна діяльність

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Теми практичних занять: міжнародний поділ праці.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Міжнародна економічна діяльність: сутність, суб'єкти та форми. Міжнародне виробництво і міжнародний бізнес. Міжнародна торговельна діяльність. Іноземна інвестиційна діяльність. Фінансова діяльність. Міжнародне виробництво і міжнародний бізнес.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Теорія міжнародної торгівлі

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Теми практичних занять: міжнародна торгівля, ч. 1.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Концепції меркантилізму, протекціонізму і фритредерства. Теорія абсолютнох переваг А. Сміта. Теорія порівняльних переваг Д. Рікардо. Теорія порівняльної наділеності факторами Хекшера-Оліна. Парадокс В. Леонтьєва. Теорема Столпера-Самуельсона. Теорія життевого циклу товару. Теорія конкурентних переваг М. Портера. Нефакторні теорії міжнародної торгівлі. Ціноутворення в міжнародній торгівлі. Міжнародна торгівля і розподіл доходів. Міжнародна торгівля та економічне зростання.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 6. Світовий ринок товарів і послуг

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Теми практичних занять: міжнародна торгівля, ч. 2.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Світовий ринок: сутність та структура. Види і показники міжнародної торгівлі. Основні види посередницьких операцій. Зовнішня торгівля України: географічна і товарна структура. Географічна і товарна структура світового ринку.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Міжнародний науково-технологічний обмін

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Теми практичних занять: міжнародна торгівля, ч. 3.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Сутність міжнародного науково-технологічного обміну та його форми. Основні форми і канали передачі технологій. Види та особливості торгівлі інжиніринговими послугами.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 8. Міжнародна торгова політика

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Теми практичних занять: міжнародна торгівля, ч. 4.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Торгова політика: сутність, напрямки, інструменти. Тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Мито, його види та функції. Нетарифне

регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування, види ліцензій. Квотування, види квот. Демпінг. Види демпінгу. Експортні субсидії. СОТ та її роль у регулюванні міжнародних торговельних відносин. Сучасна міжнародна торгова політика.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 9. Світовий фінансовий ринок

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Теми практичних занять: сучасний міжнародний фінансовий ринок.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Світовий фінансовий ринок, його структура і функції. Сутність та причини міжнародного руху капіталу. Показники руху капіталу. Характерні риси сучасного етапу руху капіталу. Світова фінансова криза як форма прояву глибинних суперечностей міжнародної економіки початку ХХІ-го сторіччя.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма заняття: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора дозволяється проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – до 5 годин.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2.

Тема 10. Прямі інвестиції та міжнародне виробництво

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Теми практичних занять: міжнародний рух капіталу, ч. 1.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу. Міжнародний ринок прямих іноземних інвестицій. Теорії прямого іноземного інвестування. Форми і методи прямого іноземного інвестування. Транснаціональні корпорації: суть, критерії та еволюція. Міжнародна інвестиційна діяльність України. Форми і методи регулювання інвестування на національному та міжнародному рівнях.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 11. Міжнародне портфельне інвестування

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Теми практичних занять: міжнародний рух капіталу, ч. 2.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Теорії портфельного інвестування. Структура портфельних інвестицій. Основні портфельні інвестори. Міжнародні портфельні інвестиції в Україні. Ринок цінних паперів та його інструменти.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 12. Міжнародний кредит

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Теми практичних занять: міжнародне кредитування.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Міжнародний кредит та його функції в сучасній економіці. Принципи міжнародного кредитування. Форми міжнародного кредитування. Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх діяльність. Україна в міжнародних кредитних відносинах. Проблема зовнішньоекономічної заборгованості та шляхи її вирішення.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 13. Світовий ринок праці

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- Теми практичних занять: міжнародна міграція населення, ч. 1.
- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.

- *Анотація:*

Особливості формування та розвитку світового ринку праці. Світові центри тяжіння робочої сили. Роль і місце міжнародних організацій у регулюванні світового ринку праці.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 14. Міжнародна трудова міграція

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- Теми практичних занять: міжнародна міграція населення, ч. 2.
- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.

- *Анотація:*

Сутність і види міжнародної трудової міграції. Економічні та соціальні причини міжнародної трудової міграції. Наслідки міжнародної трудової міграції для мігрантів, приймаючих країн та країн-донорів. Україна у світових міграційних процесах. Регулювання міжнародних міграційних процесів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 15. Теорії валютних курсів

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- Теми практичних занять: сучасні валюти країн світу.
- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.

- *Анотація:*

Поняття валюти та її види. Резервні валюти. Валютний курс. Валютний паритет. Фактори, що впливають на валютний курс. Теорії валютного курсу. Конвертування валют та його види. Режим валютного курсу. Валютно-курсові проблеми монетарної політики у сучасних умовах.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 16. Світовий валютний ринок

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Теми практичних занять: міжнародна валютна система, ч. 1.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Сутність, структура та функції світового валютного ринку. Валютні операції та їх основні види. Міжнародні валютно-фінансові організації та їх роль. Валютний ринок України та особливості його функціонування. Основні центри торгівлі валютою.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 17. Світова валютна система

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Теми практичних занять: міжнародна валютна система, ч. 2.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Поняття валютної системи та її структура. Основні елементи національної та світової валютної системи.. Еволюція світової валютної системи. Регіональні валютні системи. Становлення валютної системи України. Європейська валютна система.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 18. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага

- *Форма заняття: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Теми практичних занять: платіжний баланс України.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): електронно-обчислювальне обладнання для перегляду сторінок у мережі Internet, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекцій та практичних занять.*

- *Анотація:*

Сутність та структура платіжного балансу. Економічна рівновага платіжного балансу. Фактори впливу на стан платіжного балансу. Платіжний баланс України: стан, структура, динаміка. Регулювання платіжного балансу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора дозволяється проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – до 6 годин.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Написання контрольної роботи за затвердженою лектором тематикою.

6. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються наступні методи навчання:

- за джерелом передачі та сприймання навчальної інформації – словесні, наочні, практичні;

- за характером пізнавальної діяльності – пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький;

- залежно від основної дидактичної мети і завдань – методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу, роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;

- з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання – методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивації, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...0,5	12	0...6
Робота на практичних заняттях	0...3	6	0...18

Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...0,5	8	0...4
Робота на практичних заняттях	0...3	6	0...18
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Виконання і захист РР	0...14	1	0...14
Усього за семестр			0...100

Іспит проводиться у вигляді тестування, яке містить 50 питань закритого типу. Розрахунок підсумкового балу здійснюється за формулою: $35+N*1,3$, де N – кількість правильних відповідей. Результат округляється до найближчого цілого.

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою (іспит)
90 – 100	Відмінно
75 – 89	Добре
60 – 74	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи. Здати індивідуальну роботу за затвердженою лектором тематикою.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати основні категорії та методи дослідження міжнародної економіки (зі світового господарства, міжнародної торгівлі, міжнародного руху капіталу, міжнародного руху трудових ресурсів, міжнародного поділу праці). Відпрацювати та захистити всі практичні роботи. Здати індивідуальну роботу за затвердженою лектором тематикою.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо теорії та практики міжнародної економіки. Здати індивідуальну роботу за затвердженою лектором тематикою. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що

стосуються академічної добочесності, розглядає викладач, або використовується процедура, визначена у Положенні про академічну добочесність.

10. Політика академічної добочесності

Дотримання академічної добочесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної добочесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

11. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Міжнародна економіка : навч. посіб. / В. М. Вартанян, О. С. Попов, О. О. Кім ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". – Х. – Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т", 2013. – 243 с .

2. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Д. С. Ревенко, В. О. Либа, О. С. Попов, О. О. Шатравка ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". – Харків. – Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т", 2017. – 89 с.

3. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни Міжнародна економіка / В.М. Вартанян, О.С. Попов, М.А. Голованова, В.Л. Петрик. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т "Харк. авіац. ін-т", 2013. – 37 с.

4. Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:
http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_A_A_Mizhnarodna_Ekonomika.pdf

12. Рекомендована література

Базова

1. Горбач Л.М., Плотніков О.В. Міжнародні економічні відносини: Підручник.- К.: Кондор, 2005. – 266 с.

2. Дещинський Л.Е. Міжнародні відносини України: історія і сучасність: Навч. посібник. – Л.: Видавництво "Бескид Біт", 2004. – 320 с.

3. Международная экономика / В.Д. Кравченко, Д.Д. Узун. – Консп. лекций. – Харьков: Нац. аэрокосм, ун-т; 2003 – 121 с.
4. Міжнародна економіка: Навч. посібник для вузів / Під ред. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навч. літератури, 2004. – 672 с.
5. Пугель Т.А., Линдерт П.Х. Международная экономика: Учеб.; пер. с англ. – М.: Дело и Сервис, 2003. – 800 с.

Допоміжна

1. Кудров, В. М. Мировая экономика [Електронний ресурс] / В. М. Кудров. – М. : Юстицинформ, 2009. – 512 с.
2. Міжнародні відносини і євроатлантична інтеграція України: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Под ред. Л.С. Голопатюка. – К.: Освіта України, 2005. – 404 с.
3. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посіб.: гриф МОН України / Л. А. Віднійчук-Вірван. – Львів. – Магнолія 2006, 2007. – 214 с.
4. Рогач О. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.: Либідь, 2005. – 720 с.
5. Світова економіка : підручник: гриф МОН України / ред. С. В. Головко. – Київ. – Либідь, 2007. – 640 с.
6. Світова організація торгівлі : підруч. / С. Г. Осика, В. Т. Пятницький ; Київський нац. торговельно-економічний ун-т; Центр досліджень СОТ, розвитку торгового права і практики . – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. – К.I.C., 2004. – 516 с.
7. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія: Підручник. – К.: Либідь, 2006. – 392 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Електронний ресурс: An official website of the European Union https://ec.europa.eu/info/index_en
2. Електронний ресурс: European Bank for Reconstruction and Development <http://www.ebrd.com>
3. Електронний ресурс: Global Financial Data <http://www.globalfinancialdata.com>
4. Електронний ресурс: International Labour Organization <https://www.ilo.org>
5. Електронний ресурс: International Monetary Fund <http://www.imf.org>
6. Електронний ресурс: OECD <http://www.oecd.org>
7. Електронний ресурс: Statistical Database - United Nations Economic Commission for Europe <https://w3.unece.org/PXWeb/en>
8. Електронний ресурс: Trading economics <http://www.tradingeconomics.com/>
9. Електронний ресурс: UNCTADStat <https://unctadstat.unctad.org/EN/>

10. Електронний ресурс: World Bank Group Finances
<https://finances.worldbank.org>
11. Електронний ресурс: World Bank Group <http://www.worldbank.org>
12. Електронний ресурс: World Trade Organization <http://www.wto.org>
13. Електронний ресурс: Державна служба статистики України
<http://www.ukrstat.gov.ua/>
14. Електронний ресурс: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuu.v.gov.ua>
15. Електронний ресурс: Національний банк України www.bank.gov.ua
16. Електронний ресурс: Організація об'єднаних націй <http://www.un.org>
17. Електронний архів: Міжнародна економіка. Конспект лекцій